

37.13

UNDERVISNINGSVEJLEDNING
FOR FOLKESKOLEN

5

*Syge-
undervisning
1977*

UNDERVISNINGSMINISTERIET

UNDERVISNINGSVEJLEDNING
FOR FOLKESKOLEN

5

*Vejledning om
sygeundervisning*

UNDERVISNINGSMINISTERIET 1977

Forord

Hermed udsendes vejledning om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler.

Vejledningen udsendes med baggrund i folkeskolelovens og friskolelovens regler om undervisning af syge børn, jfr. folkeskolelovens § 21 og friskolelovens § 4, stk. 2 og den i henhold hertil udsendte bekendtgørelse af 10. marts 1976 om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler, som er optrykt som bilag I til vejledningen.

Vejledningen omfatter således både elever i folkeskolen og elever i friskoler og private grundskoler m. v.

Reglerne er i det store og hele ens, hvadenten det drejer sig om en elev i folkeskolen eller i en privat skole. For elever i de private skoler er der dog fastsat den begrænsning, at de kun er berettiget til sygeundervisning i hjemmet i det om-

fang, skolen kan påtage sig denne undervisning.

Hvor det drejer sig om børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, må reglerne om sygeundervisning suppleres med reglerne om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jfr. folkeskolelovens § 3, stk. 2 og friskolelovens § 4, stk. 1.

Udgifterne ved sygeundervisning i hjemmet af elever i folkeskolen påhviler kommunerne, mens de tilsvarende udgifter for elever i de private skoler indgår i skolernes tilskudsgrundlag efter de herom fastsatte regler.

Udgifterne til hospitalsundervisning m. v., herunder til undervisningsmidler og inventar, påhviler derimod den amtskommune, hvori institutionen er beliggende, uanset om det drejer sig om elever i private skoler eller i folkeskolen.

*Undervisningsministeriet, direktoratet for folkeskolen, folkeoplysning,
seminarer m. v., den 29. august 1977.*

Asger Baunsbak-Jensen / I. Skov Jørgensen

Indhold

1. Begreb og formål	7
2. Undervisningens igangsættelse	7
3. Eleverne.....	9
4. Undervisningsformer.....	9
5. Undervisningens indhold og afslutning. Kontakt med skolen	10
6. Undervisningens omfang.....	11
7. Læreren.....	11
8. Lokaler m. v.....	12
9. Den daglige administration.....	13

Bilag

<i>Bilag I.</i> Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 10. marts 1976 om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler.....	14
<i>Bilag II.</i> Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 9. marts 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i folkeskolen.....	17
<i>Bilag III.</i> Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 29. september 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i friskoler og private grundskoler.....	19
<i>Bilag IV.</i> Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 5. marts 1976 om folkeskolens supplerende undervisning for tilflyttede elever m. fl. 21	
<i>Bilag V.</i> Fortegnelse over relevante love, bekendtgørelser, cirkulærer m. v.....	23
<i>Bilag VI.</i> Litteraturliste.....	25

Begreb og formål

1

Sygeundervisning er ifølge bekendtgørelsens § 1 betegnelsen for den undervisning, der tilrettelægges for elever, som på grund af smittefare eller af hensyn til deres sundhed eller velfærd ikke kan undervises i skolen.

Sygeundervisning kan foregå i elevernes hjem eller under ophold på sygehus eller anden institution, jfr. bekendtgørelsen § 2, stk. 2 og 3.

Der skal i så høj grad som muligt tages hensyn til den enkelte elevs forudsætninger, således at eleven hæmmes mindst muligt i sin indlæring og personlige udvikling på grund af sygdommen og den deraf følgende afbrydelse eller udsettelse af skolegangen.

Hovedsigtet med undervisningen er at give eleverne de bedste betingelser for at kunne vende tilbage til den undervisning, de deltog i før sygdommen, og undervisningen bør derfor svare til den un-

dervisning, eleverne ville være berettiget til i deres hjemlige skole, jfr. bekendtgørelsen § 3, stk. 1 og 2.

Hertil kommer, at undervisningssituationen i særlig grad har relation til barnets vante forhold og derfor kan virke beroligende og opmuntrende. Undervisningen kan endvidere være et led i normaliseringen af dagligdagen på en hospitalsafdeling.

Under hospitalsophold vil pædagogisk observation i mange tilfælde være af betydning for institutionens tilrettelæggelse af barnets behandling. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at sygehuslæreren drøfter pædagogiske iagttagelser med barnets hjemlige skole og forelægger dem ved konferencer med lægerne og afdelingens personale. En sådan fremgangsmåde vil navnlig være aktuel ved børneafdelinger og psykiatriske hospitaler.

Undervisningens igangsættelse

2

Det påhviler skolen at rette henvendelse til en elevs hjem, når eleven på grund af sygdom må forsømme skolen i længere tid, jfr. bekendtgørelsen § 2, stk. 1.

Sygeundervisning i hjemmet iværksættes efter samråd mellem skolens leder og forældrene, jfr. bekendtgørelsen § 2, stk.

2. Er der tvivl om, hvorvidt eleven på grund af sygdom eller lignende er forhindret i at deltage i almindelig skolegang, kan skolen forlange en udtalelse herom fra skolelægen, eventuelt en lægeerklæring, jf. bekendtgørelsen § 2, stk. 2.

Elever i private skoler er dog kun be-

rettiget til sygeundervisning i hjemmet i det omfang, skolen kan påtage sig denne undervisning, jfr. bekendtgørelsen § 1, stk. 2.*)

Hvis elevens sygdom ikke hindrer deltagelse i den almindelige undervisning i skolen, såfremt der etableres en befordringsordning til og fra skole, påhviler det kommunen at sørge for den nødvendige befordring, jfr. bekendtgørelse af 9. marts 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i folkeskolen og bekendtgørelse af 29. september 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i friskoler og private grundskoler, (Bilag II og III).

Opholder en elev sig på sygehus, hospital eller anden institution, har elevens skole pligt til at forhøre sig, om eleven modtager undervisning, og i benægtende fald at underrette skolekommissionen i den kommune, hvor institutionen er beliggende – i København skoledirektionen – jfr. bekendtgørelsen § 2, stk. 3.

Tidspunktet for igangsættelse fastsættes under hensyntagen til elevens helbredstilstand og behandling, men da un-

dervisningen, som anført under afsnit 1, ofte kan virke beroligende og opmuntrende, er det hensigtsmæssigt, at den tages op så hurtigt, som det skønnes forsvarligt, navnlig hvis man ud fra lægens skøn må antage, at eleven ikke vil være i stand til at deltage i almindelig skolegang inden for en periode af 3–4 uger. Det bemærkes i den forbindelse, at den i bekendtgørelsen § 2, stk. 1 angivne 3-ugers frist med den i § 2, stk. 4, nævnte undtagelse alene angiver den *maksimale* tidsfrist for undervisningens iværksættelse.

Hvor det drejer sig om elever med hyppige kortvarige forsømmelser på grund af sygdom, f. eks. astmatikere eller blødere, bør der, så snart en ny sygeperiode indtræder, omgående træffes foranstaltninger til igangsættelse af sygeundervisning, jfr. bekendtgørelsen § 2, stk. 1,2. punktum. I sådanne tilfælde er det, når forsømmelserne tilsammen har haft en varighed af 3 uger, ikke tilladt ved en ny sygdomsperiodes indtræden at afvente den i bekendtgørelsen § 2, stk. 1 angivne 3-ugers frist.

*) Denne begrænsning bortfalder fra den 1. august 1978, hvor den nye friskolelov træder i kraft, jfr. lov nr. 306 af 8. juni 1977, § 4, stk. 1, nr. 1).

Sygeundervisningen omfatter et generelt udsnit af elever i såvel folkeskolen som private skoler.

Erfaringen viser imidlertid, at mange indlagte elever har indlæringsvanskeligheder af forskellig art og har modtaget specialundervisning i deres skole. Disse forhold må der tages hensyn til ved sygeundervisning, der i sådanne tilfælde tilrettelægges som specialundervisning

efter de herom gældende regler, jf. bekendtgørelsen § 5 og regelfortegnelsen i bilag V.

Læreren må være opmærksom på, at sygdomme og de forandringer, de medfører i elevens daglige tilværelse, især ved indlæggelse, påvirker indlæringen og kræver særlige hensyn fra lærer og sygehuspersonale.

Undervisningsformer

4

Bekendtgørelsen nævner 2 former for hospitalsundervisning, enkeltmandsundervisning og holdundervisning, jfr. § 11.

Hvilken form der bør anvendes, afhænger såvel af elevens sygdom som af de lokale muligheder.

Hvor forholdene tillader det, vil det være værdifuldt at søge tilrettelagt et skolemiljø med mulighed for fælles aktiviteter og gensidig stimulering.

Såvel lærer som afdeling bør bidrage til indpasning af undervisningen i sygehusets rutine.

Enkeltmandsundervisning finder ofte sted på sygestuen. I så fald må den gennemføres med tilbørlig hensyntagen til eventuelle medpatienter.

Langvarigt syge elever og børn, der på grund af deres sygdom ikke kan antages senere at blive i stand til at følge den almindelige skolegang, og som i øvrigt modtager undervisning i hjemmet eller på den institution, hvor de opholder sig, bør om muligt have lejlighed til at lære skolen og dens miljø at kende ved besøg på en skole og deltagelse i enkelte undervisningstimer, ekskursioner og sociale arrangementer. Den lærer, der forestår sygeundervisningen, må være opmærksom på, at mulighederne herfor udnyttes, således at barnet på denne måde får kontakt med jævnaldrende uden for institutions- og hjemmemiljøet og derigennem stimuleres i sin sociale udvikling.

5 Undervisningens indhold og afslutning

Kontakt med skolen

Undervisningen må afpasses efter elevens forudsætninger og tidligere undervisning og samtidig sigte imod den undervisning, eleven skal vende tilbage til, jfr. bekendtgørelsens § 3.

Den, der forestår eller varetager sygeundervisningen, har pligt til at indhente oplysninger fra elevens skole om elevens hidtidige undervisning og forhold, der kan have betydning for planlægningen af sygeundervisningen, herunder oplysninger om læseplaner, jfr. bekendtgørelsens § 6.

Med henblik på udarbejdelse af undervisningsprogrammer foretager læreren en alsidig vurdering af den enkelte elevs forudsætninger. Dette har især betydning, når det drejer sig om elever med indlæringsvanskeligheder og elever med psykiske lidelser.

Indstilling til skolepsykologisk undersøgelse kan foretages efter gældende retningslinjer, jfr. cirkulærerne om specialundervisning (se bilag V). Dersom der ikke foreligger fornødne undersøgelser i hjemkommunen, vil sygehuslæreren, hvor dette skønnes mest praktisk, kunne rette henvendelse til skolepsykologisk rådgivning i den kommune, hvori institutionen ligger.

Hvor det drejer sig om observationsundervisning i henhold til cirkulære af 4. februar 1972 § 3, stk. 7 og 8 om observationsundervisning på henholdsvis børne- og ungdomshjem og sygehuse og hospitaler m. v. henvises til »Vejledning om folkeskolens specialundervisning af

elever med adfærdsproblemer og psykiske lidelser« af februar 1972, side 43–46.

Før elevens udskrivning bør sygehuslæreren, eventuelt efter drøftelse med de pædagogiske eller psykologiske rådgivere, læger og behandlingspersonale, der har haft betydning for undervisningen, tage stilling til, om specielle hensyn eller foranstaltninger må tilrådes. I drøftelser af disse forhold kan foruden eleven selv og forældrene også klasselæreren eller en anden repræsentant for elevens skole deltage.

Dette vil blandt andet kunne have betydning for skolens afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt det må anses for nødvendigt at iværksætte supplerende undervisning i henhold til bekendtgørelse af 5. marts 1976 om folkeskolens supplerende undervisning for tilflyttede elever m. fl. eller specialundervisning i henhold til cirkulærerne herom.

Hvis lægen tilråder, at eleven får en rekreationstid eller efterbehandling på et andet sygehus, påhviler det den for sygeundervisningen ansvarlige at træffe de nødvendige aftaler om umiddelbar videreførelse af elevens undervisning, jfr. bekendtgørelsen § 6, stk. 2.

Det påhviler i øvrigt den, der forestår (skolekonsulenten for sygehusundervisning) eller varetager sygeundervisningen at sørge for, at elevens hjemskole ved sygeundervisningens ophør får de nødvendige oplysninger om undervisningens forløb, jfr. bekendtgørelsen § 6, stk. 1.

Undervisningens omfang

6

I hvert enkelt tilfælde afpasses undervisningens omfang efter elevens alder, helbredstilstand og øvrige forudsætninger, jfr. bekendtgørelsens § 4. Foruden elevens præstationsniveau bør for eksempel forestående prøver, start i ny skole og nye fag tages i betragtning.

Timetallet kan varieres fra få ugentlige timer til flere timer pr. dag, men bør i alle tilfælde fordeles jævnt over ugens skoledage. Det fastsættes i de enkelte tilfælde efter aftale med afdelingens læger. Ved hjemmeundervisning aftales omfanget med elevens forældre. Elevens egen vurdering bør tages med i overvejelserne.

Normalt vil 1 time pr. dag være passende ved enetimer inden for de første 4 klassetrin og 2 timer pr. dag ved tilsvarende undervisning på de overliggende klassetrin.

Ved holdundervisning bør beregnes 2 timer pr. dag inden for de første 4 klas-

setrin og 2 til 4 for de overliggende klassetrin.

Om muligt lægges undervisningen på formiddage eller tidligt om eftermiddagen.

Ved forestående prøver må der være mulighed for at forøge timetallet og tilkalde faglærere. Timetallet kan i sådanne tilfælde nærme sig det normale for elevens klassetrin.

Folkeskolens afgangsprøve og udvidede afgangsprøve kan under sygdom med undervisningsministeriets tilladelse afholdes i hjemmet eller på den institution, hvor eleven er indlagt. Det er en forudsætning for ministeriets tilladelse, at forholdene de pågældende steder gør det muligt at følge bestemmelserne om prøvens gennemførelse, og at der foreligger en udtrykkelig tilladelse til at afholde prøven fra den behandlende læge. Eventuelle ansøgninger om adgang til at benytte særlige hjælpemidler må ligeledes forelægges undervisningsministeriet.

Læreren

7

Lærere ved hospitalsundervisning bør vedligeholde kontakt med folkeskolens almindelige undervisning og have mulighed for lejlighedsvis at undervise i al-

mindelige klasser, jfr. bekendtgørelsen § 12.

Det er vigtigt, at læreren gennem kontakt med læger og plejepersonale og også

gennem litteraturen orienteres om karakteristiske sygdomsbilleder. Der henvises herom til litteraturlisten bilag VI.

Sygehuslærere bør i øvrigt være orienteret om sygehusets videreuddannelse af personale og have mulighed for at deltage i sygehusenes instruktionskursus af kortere varighed.

I forbindelse med samarbejdet med sygehusets personale og deltagelse i patientkonferencer får læreren hyppigt adgang til journaler og andre oplysninger om personlige forhold. Der er tavshedspligt med hensyn til sådanne oplysninger.

Med hensyn til særlige kvalifikations-

krav for så vidt angår specialundervisning af syge henvises til bestemmelserne herom i de enkeltespecialundervisnings-cirkulærer. Der er ved Danmarks Lærerhøjskole tilrettelagt efteruddannelseskurser for lærere ved sygeundervisning.

Hvor der til skolevæsenet er knyttet en skolekonsulent for sygehusundervisning, vil det naturligt være denne, der til stadighed har kontakt med sygehusets ledelse.

Sygeundervisning i hjemmet bør så vidt muligt varetages af elevens egne lærere ved skolen, fortrinsvis klasselæreren, jfr. bekendtgørelsens § 7.

8

Lokaler m. v.

Undervisning af elever indlagt på sygehus bør foregå i egnede lokaler, der hvor det er muligt er beliggende uden for, men i passende nærhed af afdelingen, jfr. bekendtgørelsen § 13.

Lokalernes størrelse, udstyr, lyddæmpning og lydisolering bør opfylde de for kommuneskoler gældende krav med særlig hensyntagen til transport af senge og adgangsforhold for kørestole og særligt pladskrævende hjælpemidler.

Undervisningsmaterialer og AV-apparatur bør være til rådighed i sådant omfang, at undervisningen kan gennemfø-

res på tilsvarende niveau som i folkeskolen i øvrigt.

Der bør være et klassebibliotek med leksikon, ordbøger, opslagsbøger og lignende til rådighed; desuden de almindeligst anvendte lærebøger med dertil hørende lydband og dias.

Læreren bør have mulighed for betryggende opbevaring af personlige papirer, journaler osv.

Af hensyn til kontakt med afdelinger og skoler bør der være installeret en telefon i skolestuen.

Det kan være skolekonsulenten for sygehusundervisning, der er daglig leder af undervisningen på sygehuse og hospitaler, men sygehuslæreren fører i alle tilfælde fortegnelse over de enkelte elever og omfanget af den undervisning, de modtager.

Det vil ofte være en forudsætning for en heldig gennemførelse af undervisnin-

gen og for den efterfølgende tilbageflytning til hjemskolen, at lærerne har kontakt med forældrene. Denne kontakt kan

have forskellige former, den kan være telefonisk eller bestå i samtaler i forbindelse med forældres besøg på sygehuset og i særlige tilfælde i besøg i elevens

hjem.

Bilag I

Bekendtgørelse om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler

Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 10. marts 1976.

I henhold til § 21, stk. 3, i lov nr. 313 af 26. juni 1975 om folkeskolen og § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 4. juni 1970 om friskoler og private realskoler m. v. fastsættes:

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Elever, der er indskrevet i folkeskolen eller indmeldt i en tilsvarende privat skole, men som på grund af smittefare eller af hensyn til deres sundhed eller velfærd ikke kan undervises i skolen, er berettiget til sygeundervisning efter reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Elever i private skoler er dog kun berettiget til sygeundervisning i hjemmet i det omfang, skolen kan påtage sig denne undervisning.

§ 2. Ved længere tids forsømmelse på grund af sygdom eller lignende skal skolen rette henvendelse til forældrene senest 3 uger (15 skoledage) efter, at eleven sidst deltog i skolens undervisning eller skulle have påbegyndt skolegangen. Det samme gælder ved hyppige kortvarige forsømmelser på grund af sygdom, når de har haft en samlet varighed af 3 uger.

Stk. 2. Opholder eleven sig i hjemmet sørger skolens leder efter samråd med forældrene for, at den nødvendige undervisning i hjemmet iværksættes. Er

der tvivl om, hvorvidt eleven på grund af sygdom eller lignende er forhindret i at deltage i almindelig skolegang, kan skolen forlange en udtalelse herom fra skolelægen, eventuelt en lægeerklæring.

Stk. 3. Opholder eleven sig på et sygehus, et hospital eller en anden institution, skal skolen indhente oplysning om, hvorvidt eleven modtager undervisning. Er dette ikke tilfældet, skal skolen underrette skolekommissionen i den kommune, hvor institutionen ligger, i København skoledirektionen.

Stk. 4. Såfremt eleven inden yderligere en uges forløb vil kunne genoptage eller påbegynde almindelig skolegang, eventuelt ved at blive befordret til skole, kan sygeundervisning undlades, men der må i så fald tages stilling til, om eleven skal have supplerende undervisning efter de herom gældende bestemmelser.

§ 3. Formålet med sygeundervisningen er at fremme elevernes indlæring og personlige udvikling på en sådan måde, at de ved genoptagelse af almindelig skolegang kan følge undervisningen på det klassetrin, de tilhører.

Stk. 2. Undervisningens indhold bør være i overensstemmelse med de læseplaner, der gælder for elevens skole.

Stk. 3. For elever, der ikke kan anta-

ges senere at blive i stand til at følge almindelig skolegang, kan undervisningen tilrettelægges efter en individuelt udformet plan. Det bør dog i de fag, hvor det er muligt, tilstræbes at opfylde formålet med undervisningen i det pågældende fag.

§ 4. Omfanget af sygeundervisningen må til enhver tid afpasses efter den enkelte elevs alder, helbredstilstand og øvrige forudsætninger.

§ 5. For elever, hvis personlige udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, skal sygeundervisningen tilrettelægges efter reglerne om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand.

§ 6. Den, der forestår eller varetager sygeundervisningen, skal indhente oplysning om elevens hidtidige undervisning, jfr. § 3, stk. 2, og sørge for, at de lærere, der skal undervise eleven efter sygeundervisningens ophør, får de nødvendige oplysninger om dennes forløb.

Stk. 2. Hvis en elev udskrives fra et sygehus eller et hospital til fortsat pleje på andre institutioner eller i hjemmet, skal den, der hidtil har forestået undervisningen, medvirke til, at denne kan fortsætte umiddelbart efter udskrivningen.

II. Sygeundervisning i hjemmet.

§ 7. Sygeundervisning i hjemmet bør så vidt muligt varetages af en eller flere af elevens egne lærere ved skolen, fortrinsvis klasselæreren.

Stk. 2. Varetages undervisningen af andre end den pågældende skoles lærere,

er den undergivet tilsyn af skolekommissionen, i København af skoledirektionen.

§ 8. Udgifterne ved sygeundervisning i hjemmet af elever i folkeskolen påhviler kommunen.

Stk. 2. Udgifterne ved sygeundervisning i hjemmet af elever i private skoler indgår i skolens tilskudsgrundlag efter de herom fastsatte regler.

§ 9. Kommunalbestyrelsen eller efter dennes bemyndigelse skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan fastsætte nærmere regler om iværksættelse af sygeundervisning i hjemmet for elever i folkeskolen og om undervisningens sædvanlige omfang. Det kan herunder bestemmes, at skolelederens beslutning efter § 2, stk. 2, skal godkendes af skolekommissionen eller af anden myndighed.

III. Hospitalsundervisning.

§ 10. Det påhviler kommunen at indrette undervisning efter § 1 på de i kommunen beliggende sygehuse, hospitaler og andre institutioner, som modtager børn i alderen 6–18 år, medmindre sådan undervisning er indrettet af amtskommunen, eller der på anden måde sørges for elevernes undervisning. Undervisningen kan omfatte elever, der er fyldt 18 år.

Stk. 2. Det angives i skoleplanen, på hvilke sygehuse, hospitaler m. v. kommunen har indrettet undervisning.

§ 11. Undervisningen kan gives som enkeltmandsundervisning eller holdundervisning.

§ 12. Undervisningen bør varetages af lærere med praktisk erfaring fra folkeskolens almindelige undervisning.

§ 13. Undervisningen skal foregå i lokaler, der efter deres størrelse, placering og indretning må anses for egnede til formålet. Det påhviler sygehuset, hospitalet eller institutionen at stille sådanne lokaler til rådighed.

§ 14. Undervisningen er undergivet tilsyn af skolekommissionen i den kommune, der har indrettet undervisningen, i København af skoledirektionen.

§ 15. Udgifterne til hospitalsundervisning, herunder til undervisningsmidler og inventar, påhviler den amtskommune, hvor institutionen er beliggende.

Stk. 2. En kommunes forslag til det årlige budget for hospitalsundervisningen

skal frelægges amtsrådet til godkendelse inden en frist, der fastsættes af amtsrådet. Kommunen kan forlange amtskommunens refusion forskudsvis udbetalt på grundlag af det godkendte budget.

Stk. 3. For institutioner i Københavns og Frederiksberg kommuner påhviler udgifterne kommunen.

§ 16. Amtsrådet kan fastsætte nærmere regler om iværksættelse af hospitalsundervisning og om dennes sædvanlige omfang.

IV. Ikrafttræden m. v.

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1976.

Stk. 2. Kapitel I (§§ 1–7) i cirkulære nr. 19 af 4. februar 1965 om folkeskolens undervisning af syge og invalide-
rede børn ophæves.

Undervisningsministeriet, den 10. marts 1976.

Ritt Bjerregaard. / Henrik Helsted.

Bekendtgørelse om befordring af syge og invaliderede elever i folkeskolen

Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 9. marts 1976.

I henhold til § 25, stk. 2, i lov nr. 313 af 26. juni 1975 om folkeskolen, jfr. § 65 i skolestyrelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 462 af 3. september 1974) fastsættes:

§ 1. Er en elev på grund af sygdom eller invaliditet ikke i stand til at følge den almindelige undervisning i folkeskolen, medmindre eleven befordres til og fra skole, påhviler det kommunen efter forhandling med forældrene at sørge for den nødvendige befordring på den efter forholdene mest hensigtsmæssige måde.

Stk. 2. Med de i §§ 2–4 anførte undtagelser indrettes befordringen enten ved aftale om kørsel med vognmand eller eventuelt om sygetransport eller, såfremt forældrene ønsker selv at befordre eleven, således at kommunen bidrager her-til med et med forældrene aftalt månedligt beløb.

Stk. 3. Såfremt det er nødvendigt, at eleven følges til og fra skole, afholder kommunen tillige udgiften ved ledsage-rens befordring.

§ 2. I det omfang eleven er i stand til at befordre sig til og fra skolen ved egen hjælp, såfremt der stilles en sygecykel, en kørestol el. lign. hjælpemiddel til elevens rådighed, kan kommunen opfylde sin forpligtelse til at sørge for befordrin-

gen ved at afholde udgiften til anskaffelse og vedligeholdelse af det pågældende transportmiddel.

§ 3. Eleven kan endvidere, i det omfang førligheden tillader det, henvises til at benytte offentlige trafikmidler eller en for skolens øvrige elever etableret befordringsordning, såfremt eleven ikke derved får længere ventetid end sammenlagt 1 time daglig. Om nødvendigt må der indrettes særskilt befordring mellem hjemmet eller skolen og nærmeste offentlige trafikmiddel.

§ 4. Skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan under hensyn til muligheden for befordring efter § 3 bestemme, at eleven skal optages i en anden skole end elevens distriktsskole. Såfremt sygdommen eller invaliditeten indtræder efter, at eleven har påbegyndt skolegangen, kan overflytning kun ske med forældrenes samtykke.

Stk. 2. Skolekommissionen kan endvidere, hvis det er rimeligt begrundet i elevens førlighed og hensynet til skolegangen, med forældrenes tilslutning henvise eleven til at søge optagelse i en tilsvarende privat skole, således at kommunen foruden befordringsudgifterne godtgør forældrene deres udgifter til undervis-

ning og læremidler ved den private skole.

§ 5. Er der tvivl om, hvorvidt en elev på grund af sygdom el. lign. selv kan befordre sig til og fra skole, kan skolen forlange en udtalelse herom fra skolelægen, eventuelt en lægeerklæring.

§ 6. Klage over afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for amtsrådet, der træffer den endelige ad-

ministrative afgørelse. De af de kommunale myndigheder i Københavns og Frederiksberg kommuner trufne afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1976.

Stk. 2. Kapitel II (§§ 8-11) i cirkulære nr. 19 af 4. februar 1965 om folkeskolens undervisning af syge og invalidebørn ophæves.

Undervisningsministeriet, den 9. marts 1976.

Ritt Bjerregaard. /Frida Horten.

Bekendtgørelse om befordring af syge og invaliderede elever i friskoler og private grundskoler

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 493 af 29. september 1976,

I henhold til § 15 a, stk. 2, i lov nr. 327 af 10. juni 1976 om friskoler og private grundskoler m. v. fastsættes:

§ 1. Er en elev på grund af sygdom eller invaliditet ikke i stand til at følge den almindelige undervisning i en friskole eller en privat grundskole, medmindre eleven befordres til og fra skole, påhviler det den kommune, hvor eleven er hjemmehørende, efter forhandling med forældrene at sørge for den nødvendige befordring på den efter forholdene mest hensigtsmæssige måde.

Stk. 2. Med de i §§ 2–3 anførte undtagelser indrettes befordringen enten ved aftale om kørsel med vognmand eller eventuelt om sygetransport eller, såfremt forældrene ønsker selv at befordre eleven, således at kommunen bidrager her til med et med forældrene aftalt månedligt beløb.

Stk. 3. Såfremt det er nødvendigt, at eleven følges til og fra skole, afholder kommunen tillige udgiften ved ledsage-rens befordring.

§ 2. I det omfang eleven er i stand til at befordre sig til og fra skolen ved egen hjælp, såfremt der stilles en sygecykel, en kørestol el. lign. hjælpemiddel til elevens rådighed, kan kommunen opfylde

sin forpligtelse til at sørge for befordringen ved at afholde udgiften til anskaffelse og vedligeholdelse af det pågældende transportmiddel.

§ 3. Eleven kan endvidere, i det omfang førligheden tillader det, henvises til at benytte offentlige transportmidler eller en for skolens øvrige elever etableret befordringsordning, såfremt eleven ikke derved får længere ventetid end sammenlagt 1 time daglig. Om nødvendigt må der indrettes særskilt befordring mellem hjemmet eller skolen og nærmeste offentlige trafikmiddel.

§ 4. Kommunens forpligtelse gælder ikke for afstande, hvormed skolevejen overstiger 12½ km i børnehaveklasser og på 1.–3. klassetrin, 16 km på 4.–9. klassetrin og 17 km på 10. klassetrin.

§ 5. Er der tvivl om, hvorvidt en elev på grund af sygdom el. lign. selv kan befordre sig til og fra skole, kan kommunen forlange en udtalelse herom fra skolelægen, eventuelt en lægeerklæring.

§ 6. Klage over afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes

for amtsrådet, der træffer den endelige administrative afgørelse. De af de kommunale myndigheder i Københavns og Frederiksberg kommuner truffne afgørel-

ser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 7. Bekendtgørelsen har virkning fra den 1. august 1976.

Undervisningsministeriet, den 29. september 1976.

P. M. V.

V. Hammer.

/ Frida Horten.

Bekendtgørelse om folkeskolens supplerende undervisning for tilflyttede elever m. fl.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 178 af 5. marts 1976.

I henhold til § 4, stk. 6, i lov nr. 313 af 26. juni 1975 om folkeskolen fastsættes herved følgende bestemmelser om supplerende undervisning eller anden faglig støtte:

§ 1. Supplerende undervisning gives til elever, der midlertidigt har vanskeligt ved at følge den almindelige undervisning i et eller flere fag, fordi de

1) har været uden undervisning i længere tid på grund af sygdom, ophold i udlandet el. lign., jfr. dog stk. 2, eller

2) er overflyttet fra en skole, hvor undervisningen i faget med hensyn til indhold og metoder væsentligt adskiller sig fra undervisningen på den nye skole.

Stk. 2. Der kan kun i særlige tilfælde gives supplerende undervisning til elever, der har været uden undervisning i mindre end 3 uger eller i så lang tid, at de med forældrenes samtykke må genoptage undervisning på et lavere klassetrin end det, der svarer til deres skolealder, jfr. lovens § 11, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3. Fremmedsprogede elever er berettiget til undervisning efter de herom fastsatte særlige regler.

§ 2. Formålet med undervisningen er at afhjælpe de vanskeligheder, som skyl-

des elevens fravær eller overflytning til ny skole.

§ 3. Undervisningen kan gives som enkeltmandsundervisning eller på hold, der højst må omfatte 7 elever.

Stk. 2. Undervisningen gives fortrinsvis i dansk, regning/matematik, engelsk, fysik/kemi og tysk, men kan, hvor særlige forhold taler derfor, også omfatte andre fag.

Stk. 3. Undervisningen gives fortrinsvis uden for elevens almindelige undervisningstid. Det samlede timetal kan for den enkelte elev ikke overstige 3 ugentlige timer på 1.-4. klassetrin og 5 ugentlige timer på de følgende klassetrin. Timerne kan deles i lektioner, som er kortere end 45 minutter.

Stk. 4. Undervisningen skal være afviklet inden for 12 uger (60 skoledage). Dette tidsrum kan dog forlænges for elever, der har været uden undervisning i mere end et halvt år, eller som er tilflyttet fra udlandet.

§ 4. Undervisningen varetages så vidt muligt af elevens lærer i faget.

§ 5. I tilslutning til eller i stedet for supplerende undervisning kan der ydes eleven særlig støtte og vejledning under

den almindelige undervisning i faget, f. eks. med bistand af en anden lærer eller ved, at der stilles særlige hjælpemidler eller særligt materiale til rådighed.

§ 6. Ved enhver overflytning af elever fra en skole her i landet påhviler det den modtagende skole at tage stilling til, om eleven har behov for supplerende undervisning, og i bekræftende fald at indhente de nødvendige oplysninger fra elevens lærere ved den hidtidige skole, jfr. § 1, stk. 1, nr. 2. Oplysningerne kan gives mundtligt.

Stk. 2. Beslutning om iværksættelse af supplerende undervisning eller anden faglig støtte træffes af skolens leder på

grund af en indstilling fra elevens lærer i det pågældende fag og efter samråd med eleven og forældrene.

§ 7. Kommunalbestyrelsen eller efter dennes bemyndigelse skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan fastsætte nærmere regler om iværksættelse af supplerende undervisning eller anden faglig støtte og om dennes sædvanlige omfang. Det kan herunder bestemmes, at skolelederens beslutning efter § 6, stk. 2 skal godkendes af skolekommissionen eller af anden myndighed.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1976.

Undervisningsministeriet, den 5. marts 1976.

Ritt Bjerregård / Claus Ulrich.

Fortegnelse over relevante love, bekendtgørelser, cirkulærer m. v.

Love

Lov om folkeskolen af 26. juni 1975.

Lov om friskoler og private grundskoler m. v. jvf. lovbekendtgørelse af 1. juli 1976.

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse af 5. marts 1976 om folkeskolens supplerende undervisning for tilflyttede elever m. fl.

Bekendtgørelse af 8. marts 1976 om folkeskolens undervisning af fremmedsprogede elever.

Bekendtgørelse af 9. marts 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i folkeskolen.

Bekendtgørelse af 10. marts 1976 om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler (optrykt som bilag III).

Bekendtgørelse af 29. september 1976 om befordring af syge og invaliderede elever i friskoler og private grundskoler.

Cirkulærer

Cirkulære af 4. august 1961 om folkeskolens specialundervisning.

Cirkulære af 4. august 1961 om specialundervisning af børn med talevanskeligheder.

Cirkulære af 4. august 1961 om specialundervisning af svagtseende børn.

Cirkulære af 4. august 1961 om specialundervisning af tunghøre børn.

Cirkulære af 4. august 1961 om specialundervisning af svagtbegavede børn.

Cirkulære af 4. februar 1972 om folkeskolens specialundervisning af elever med adfærdsproblemer og psykiske lidelser (observationsundervisning).

Cirkulære af 22. maj 1974 om folkeskolens specialundervisning af læseretarderede børn.

Vejledninger m. v.

Vejledning om observationsundervisning, 1972.

Vejledning om folkeskolens specialundervisning af læseretarderede elever, 22. marts 1974.

Betænkning nr. 494 af 1968 om handicappede unges deltagelse i fortsat undervisning i og uden for folkeskolen.

Litteraturfortegnelse

Nordisk litteratur.

Akhøj, Karen:

Kontakt. Kærlighed og Krav. Forum 1973.

Auestad, A.-M. m. fl.:

Når barn må på sykehus. Universitetsforlaget, Oslo, 1971.

Bendix, Torben: Din nervøse patient. Den terapeutiske samtale. Lægeforeningens Forlag, 1977.

Bernth, Inger:

Institutionsbørn – hjemmebørn. Munksgaard 1972.

Bisgaard, N. J. og Strømmes, M.:

Psykologiske iagttagelser af børn i børnehaver og skoler. Gad, 1975.

Blid, Evy:

Legetræning for børn med handicaps. Borgens Forlag, 1972.

Brandt, S., Glenting, P. Melchior, J. C.:

Cerebral Parese. F. A. D. L.'s Forlag, 1975.

Brun, Gudrun:

Børnepsykiatri. Munksgaard, 1975.

Christensen, Vagn:

Socialmedicinsk grundbog. Gyldendal, 1976.

Cohen, Albert:

Social afvigelse og social kontrol. Reitzel, 1973.

Dahms, Anne-Grethe og Jæger, Ulla:

Motorik og Sprog. Borgens Forlag, 1976.

Ekner, R.:

Efter flera tusen rad. Författarförlaget, 1974.

Feigenberg, Loma:

Om døden. Reitzel, 1976.

Feldmann, Wulff

Hospitalspsykologi. Munksgaard, 1976.

Goffmann, E.:

Anstalt og menneske. Paludans Fiol-bibliotek, 1967.

Halkier, Karen Inge:

Handicappede i skole og idræt. J. Fr. Clausens Forlag, 1975.

Halsen, Arnt W., Gunnar Odd Larsen og Mogens A. Lund:

Behandlingshverdag. Forum 1977.

Hansen, Else:

Hvorfor lukker I døren?

Helbo, Sven:

Socialpædiatri. Gyldendal, 1975.

Holle, Britta:

Normale og retarderede børns motoriske udvikling. 2. udgave, Munksgaard, 1976.

Hviid, Jørgen:

Frihed til at være handicappet. Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1972.

Janov, Arthur:

Børn og følelser. Borgens Forlag, 1976.

Jensen, Reimer:

Klinisk bømepsykologi. Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1973.

Jensen, Reimer og Petersen, Rona: Der er børn i skolen, men er skolen for børn?

Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1974.

Jensen, Reimer og Petersen, Rona:

Observationsundervisning. Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1973.

Jordal, Jytte:

Funktionel undervisning. Gjellerup, 1975.

Jordal, Jytte og Møller, Marchen:

Luria-studier. Forstyrrelser/genopbygning af sprog. Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1976.

Kjørbo, Erik:

Børnepilepsi. Dansk Epilepsiforening 1975.

Kjørbo, Erik:

Lydbilledbånd: »Epilepsi«. Munksgaard, 1972.

Særnummer af folkeskolen:

Skole og Epilepsi, 1975.

Kübler-Ross, Elisabeth:

Døden og den døende. Gyldendal, 1973.

Lindquist, Ivonny:

Leg som Terapi. Gyldendals pædagogiske bibliotek, 1974.

Lombolt, Margrethe:

Børnepsykiatri. Rosenkilde og Bagger, 1975.

Lorentzen, Ole Gade:

Det truede barn I (revideret 1973) og II (1975). Reitzel.

Madsen, Sofie:

Hvad børnene lærte mig. Dansk Videnskabs Forlag, 1970.

Mark, Ivan:

Sygdom og Samfund. Akademisk Boghandel, 1968.

Møller, Marchen:

Indlæringsvanskeligheder. Gjellerup, 1976.

Robertson, J.:

Det lille barn på hospital. Fremad, 1973.

Stranberg, Brynjolf m. fl.:

Dystrofia Musculorum Progressiva. Samfundet og Hjemmet for Vanføre, 1973.

Tolstrup, Kaj:

Sjæleligt syge børn. Søndagsuniversitetet, Munksgaard, 1972.

Varming, Ole (red.):

Psykologisk iagttagelse og beskrivelse.

Varming, Ole (red.):

Behandling af børnepsykosier. Gyldendal, 1975.

Voss, Tage:

Socialmedicin for pædagoger. Ejlers Forlag, 1975.

Wing, Lorna:

Autistiske børn. En vejledning for forældre. Borgens Forlag, 1973.

Wolff, Sula:

Børn under stress. Forlaget Forum, København 1971.

Aarkrog, Tove:

Ungdomspsykiatri. Munksgaard, 1975.

Pjecer fra Komiteen for Sundhedsoplysning, Østerbrogade 115, 2100 København Ø:

Gangbesværet.

Det hørehæmmede barn.

Når hørelsen svigter.

Forsinket sprogudvikling.

Om afasi.

Det synshæmmede barn.

Senblind.

Det bevægelseshæmmede barn.

Skolehygiejnisk Tidsskrift. Foreningen til Skolehygiejnens Fremme, Bredgade 5, 5592 Ejby st.

Crisis. Foreningen af lærere ved sygeundervisning. Kalvehave Str., Vordingborgvej 60, 4771 Kalvehave.

Engelsksproget litteratur.

Bowley, A.:

The Psychological Care of the Child in Hospital. Longman, London, 1966.

Dimock, Hedley G.:

The Child in Hospital. The Macmillan Company of Canada Limited Toronto, 1959.

Hales-Tooke, A.:

Children in Hospital. Ten Parents View. London, 1973.

Harvey, S. & A. Hales-Tooke:

Play in Hospital. London 1972.

Plank, Emma N.:

Working with Children in Hospitals. The Press Western Reserve. University, 1962.

Vail, J. J.:

Dehumanization and the Institutional Career. 1966.

Se i øvrigt litteraturfortegnelse i »Vejledning om folkeskolens specialundervisning af elever med adfærdsproblemer og psykiske problemer«.
Undervisningsministeriet 1972.

Bøger om syge børn.

Albertsen, Hans m. fl.

Per og Lise har sukkersyge. Landsforeningen af Sukkersyge.

Dansk Børnebogklub:

Rikkens mandler.

Dav! Skal vi snakke sammen. Borgens Forlag.

Kirk, Ellen:

Lisbeth kommer på hospitalet. Gyldendal, 1971.

Lassen, Lise Giødsen:

Jeg har været på hospitalet. Gyldendal, 1976.

Niland, Gunnar:

Hvem er du, Andreas? Borgens Forlag.

Petersen, Palle:

Jeg kan ikke se dig. Borgens Forlag, 1974.

Petersen, Palle:

Johnny vil selv, Borgens Forlag, 1976.

Stein, Sara Bonnett:

Om at være handicappet. Borgens Forlag, 1976.

Sverud, Karl-Axel og Josephsen, Stefan:

På sygehuset, NNF, A. Busck, 1973.

Undervisningsvejledning for folkeskolen

1976

1. Dansk
2. Fremmedsprog
3. Undervisningsmidler
4. 1.-2. klassetrin
5. Idræt
6. Formning
7. Sløjd
8. Håndarbejde
9. Hjemkundskab
10. Musik
11. Geografi
12. Biologi
13. Kristendomskundskab
14. Fysik/kemi
15. Regning/matematik
16. Børnehaveklasser
17. Færdselslære
18. Fremmede religioner og andre livs-
anskuelser
19. Uddannelses- og erhvervsorientering
20. Sundhedslære
21. Maskinskrivning
22. Fotolære
23. Drama
24. Filmkundskab
25. Motorlære
26. Arbejdskendskab
27. Elektronik
28. Barnepleje

1977

1. Klasselærerfunktionen
2. Samarbejde mellem skole og hjem
3. Samtidsorientering
4. Historie
5. Sygeundervisning

Med hensyn til *seksualoplysning* henvises til »Vejledning om seksualoplysning i folkeskolen«, Folkeskolens Læseplansudvalg 1971.

Vedrørende spørgsmål om *undervisningslokalers* udformning og indretning henvises til »Projekteringsgrundlag for folkeskoler«, Folkeskolens Byggeudvalg 1973.